

[Holger Hansen.]

Til lovforslagene er knyttet bestemmelser om, at socialministeren og folke- og invalidepensionistorganisationernes kontaktudvalg forhandler inden fremsættelsen af forslag angående pensioner osv. Ministeren siger i sin fremsættelsestale, at sådanne forhandlinger også tidligere har været ført, og det er rigtigt. Spørgsmålet er, om ikke ordet høring havde været mere dækkende end ordet forhandling. Hr. Albertsen sagde for et øjeblik siden, at nu fik pensionisterne, så vidt jeg fangede ordene, en egentlig forhandlingsret. Jeg er ikke sikker på, at denne fortolkning heller af ministerens lovforslag kan holde. Pensionisterne har jo ikke og vil heller ikke efter mit skøn få nogen egentlig forhandlingsret, sådan som vi plejer at forstå dette ord i arbejdsmarkedsspørgsmål.

Ministerens vil nok være enig i, at kan der ikke opnås enighed ved den forhandling, der nu skal være, ligesom den har været, så vidt jeg har forstået, i ganske mange år forud, så må ministeren forelægge for folketingsret, hvad ministeren skønner er rimeligt, for så vidt angår pensionernes højde og andre dele. Ingen forestiller sig formentlig, at folketingsret vil afgive sin ret til at træffe bestemmelse om et så vigtigt led i den økonomiske politik og i statens hele udgiftspolitik, som dette område er.

Venstre vil gerne forhandle i udvalget om dette sidste, men om hovedsagen i lovforslagene, de forøgede udgifter, må jeg sige, at det kan vi ikke medvirke til.

Valbak: Lovforslagene har to formål: for det første at forhøje pensionerne med omkring 300 mill. kr. om året, og for det andet at formalisere pensionistorganisationens ret til at drøfte pensionsvilkårene med staten, inden folketingsret beslutter sig for ændringer.

Jeg vil gerne tage det sidste først og sige, de tider er forbi, hvor de besluttende beslutter hen over hovedet på dem, beslutningerne angår. Overalt i samfundet accepterer vi efterhånden som en fornuftig ting, at man drøfter problemerne igennem med talsmændene for dem, beslutningerne berører.

På den baggrund kan mit parti principielt tilslutte sig denne del af lovforslagene. Men inden jeg forlader emnet, og ikke mindst under indtryk af det, der er sagt af tidligere

ordførere, vil jeg sige, at forhandlingsret har vi ikke forstået som lig retten til at træffe en aftale. Forhandlingsretten må være lig retten til at blive hørt, inden afgørelse træffes, det er retten til at få sine argumenter med ind i overvejelserne, inden beslutning træffes af folketingsret. Jeg vil gerne bede ministeren bekræfte, at det er sådan, bestemmelsen skal fortolkes. Jeg spørger også, fordi mange, som det er fremgået af forhandlingerne i dag, lægger noget andet og mere netop i begrebet forhandlingsret, og det er da muligt, at vi for at komme over eventuelle misfortolkninger her i udvalgsarbejdet kan finde et andet udtryk.

Hvad det andet formål, forhøjelsen af pensionsbeløbet, angår, lægger regeringen jo ikke skjul på, hvorfor man kommer med forslaget: det er begivenhederne omkring pensionsforhøjelserne i 1971. Hvert andet år velstandsregulerer vi pensionerne. Det sker så at sige automatisk i tilslutning til, at lønmodtagernes indkomster velstandsreguleres over overenskomstfornyelserne; sidste gang var i foråret 1971, næste gang er normalt i 1973, altså næste forår. Hvad sagde så socialdemokratiet i 1971? Vi anfægter beregningerne, vi når til et meget højere beløb. Så vidt jeg husker, var det 450 mill. kr. på 2 års basis.

Forslaget om de 300 mill. kr. er altså en delvis leven op til det, man sagde dengang. Ganske vist har socialdemokratiet som regeringsansvarlig to gange forsøgt at vride sig ud af dette løftes favntag, første gang i oktober 1971, anden gang i dette forår. Men det var også to gange, modet svigtede; i afgørelsens øjeblik turde man ikke vedgå, at 1971-reguleringen var rimelig.

Jeg synes, at eksemplet med daginstitutterne for nylig klædte de regerende partier. Jeg synes, at erkendelser af den art må man tage hatten af for, jeg gør det gerne. Det ville også, forekommer det mig, have klædt at erkende fejlregningen vedrørende de sociale pensioner eller rettere at have levet op til erkendelsen, for man har jo erkendt den; anderledes kan jeg i det mindste ikke tyde begivenhederne i oktober og for nylig.

Hvorfor er regeringens regnestykke forkert? Først fordi pensionerne i foråret 1971 blev reguleret med et beløb, der var større end svarende til den indkomstpoltiske ramme, som blev anvendt for andre grup-